

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa)

Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 października 2012r.

dokonanej w dniach 20 – 21 lutego 2015 r. na kierunku „filologia” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Beata Mikołajczyk – członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Tadeusz Piotrowski – ekspert PKA,

dr hab. Bożena Rozwadowska – ekspert PKA,

mgr Edyta Lasota - Bełzek – ekspert PKA

Dominika Świerczyńska – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3)**

Przesłanką przeprowadzenia wizytacji na Wydziale Humanistyczno-Społecznym Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach na kierunku „filologia” jest własna inicjatywa Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a wynika ona z informacji o wypromowaniu pierwszych absolwentów na powyższym kierunku studiów. Ocena ta jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z przepisami i obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonej hospitacji zajęć, analizy prac dokumentujących osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym prac etapowych oraz dyplomowych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz przedstawionej bazy dydaktycznej w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Jednostka prowadzi studia w obszarze nauk humanistycznych, dziedziny: nauk humanistycznych oraz dwóch dyscyplin: językoznawstwa i literaturoznawstwa.

Strategia Uczelni została zatwierdzona Uchwałą nr 5/2011/12 Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 16 grudnia 2011 roku w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju WSZOP na lata 2011 – 2015. Na poziomie Wydziału, który prowadzi kształcenie na ocenianym kierunku studiów, zatwierdzono plany działalności naukowo-dydaktycznej jednostek Wydziału oraz plan pracy Wydziału w roku akademickim 2014-15 Uchwałą 1/2014/15 Rady Wydziału Humanistyczno-Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 21 listopada 2014 r.

Uchwałą nr 26a/2011/12 Rady Wydziału Humanistyczno-Społecznego z dnia 10 lipca 2012 r. wprowadzono Strategię Rozwoju Wydziału Humanistyczno-Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach na lata 2012 – 2015. Niżej znajduje się szersze wyjaśnienie tych dokumentów.

Jednostka prowadzi studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Kształcenie odbywa się w ramach dwóch specjalności: Filologia angielska, ze specjalizacjami: język angielski w biznesie, tłumaczeniowa z językiem chińskim, tłumaczeniowa z językiem hiszpańskim, translatoryka stosowana. Drugą specjalnością jest język rosyjski, z dwiema specjalizacjami: język rosyjski w handlu zagranicznym i język rosyjski w turystyce.

Do czasu wizytacji Rada Jednostki nie przyjęła strategii Wydziału, choć od 19 września 2013 r. obraduje zespół, zajmujący się jej ustaleniem. Zakończenie praca zespołu planowane było na dzień 30 czerwca 2015 r. (Patrz Zarządzenie nr 2/2014/15 Dziekana Wydziału Humanistyczno – Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 27 października 2014 r. w sprawie powołania Zespołu do opracowania Strategii WHS na lata akademickie 2013/2014 – 2016/17). Z drugiej strony przyjęto, w 2012 roku, Strategię Rozwoju Wydziału (Załącznik do Uchwały nr 26a/2011/2012). W tymże dokumencie stwierdza się, że najwyraźniej studia filologiczne nie miały być priorytetowe (chyba, że zaliczyć je do studiów związanych z kulturą). ZO zapoznała się wstępnie z protokołami zebrań i wersjami roboczymi dokumentów do opracowania strategii. W opisie strategii największy nacisk kładziono na sprawy biznesowo-organizacyjne, mające na celu zwiększenie liczby studentów, czyli na sprawy niezwiązane ściśle z koncepcją kształcenia. Misję Wydziału w tym dokumencie określono jako kształcenie dostosowane do potrzeb społeczeństwa ponowoczesnego, regionalnego rynku pracy. Niestety, te pojęcia nie zostały zdefiniowane, ani zoperacjonalizowane, wobec tego nie wiadomo dokładnie jaka jest misja Jednostki. W punkcie określającym rozwój działalności dydaktycznej znów daje się zauważyć brak zainteresowania kierunkiem filologicznym, konkretne zamierzenia są określone dla kierunków zarządzania i bezpieczeństwa wewnętrznego. Pojawia się w tym punkcie określenie, że nastąpi modyfikacja programów kształcenia w celu jak największego upracticznienia zajęć. Jednostka, po pracach prowadzonych od, jak wspomniano, 19 września 2013 r. do 10 marca 2015 roku (niezgodnie z harmonogramem opisanym wyżej), przyjęła strategię rozwoju uchwałą Rady Wydziału nr 6/2014/15 z dnia 12 marca 2015 roku. (Materiały dostarczono po wizytacji w Uczelni). W marcu 2015 przyjęto także obszerny dokument pt. Strategia rozwoju Wydziału Humanistyczno-Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach na lata 2015-2017, w którym zawarto bardzo

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

rzetelną analizę sytuacji wydziału, z której wynika, że wydział znakomicie zdaje sobie sprawę ze swoich słabych i mocnych stron. Podkreśla się także, że słabą stroną Wydziału jest „brak jasnej wizji”. Jeśli chodzi o treści kształcenia, nadal można znaleźć jedynie stwierdzenie, że nastąpi modyfikacja programu w kierunku profilu praktycznego. O tym profilu mowa będzie niżej. Wynika z tego jednak, że dla ocenianego okresu brak było dokumentu określającego strategię Wydziału, choć opracowano dokument określający rozwój wydziału, w słabym powiązaniu z kierunkiem filologicznym i o słabym nastawieniu na kwestie koncepcji nauczania.

W raporcie samooceny sprawa treści koncepcji kształcenia nie występuje. Określa się jedynie, że koncepcja kształcenia przyjęta dla kierunku Filologia kładzie „nacisk na nowoczesne formy kształcenia spajające wiedzę teoretyczną z nabywaniem praktycznych umiejętności”. Nowe formy kształcenia jednak mogą służyć do przekazywania starych treści. Tak właśnie następuje w akredytowanej Jednostce. W gruncie rzeczy koncepcja kształcenia oparta jest o poprzednie standardy nauczania, które są koncepcją kształcenia z lat 1980-1990, w dużej mierze nastawioną na przekazanie wiedzy ogólnoakademickiej, użytecznej dla przyszłego uczącego, a co najmniej dla osoby chętnej do podjęcia teoretycznych studiów magisterskich. Według słów Władz Wydziału, a także dokumentów dosłanych po zakończeniu wizyty, szkoła przygotowuje się do zmiany profilu na praktyczny. Po wizytacji Zespołu Oceniającego PKA przedstawiła także dodatkowe dokumenty, które wskazują na kierunek zmian. Te dokumenty to: Cele i koncepcja kształcenia, Kierunkowe efekty kształcenia, Uchwałę Rady Wydziału (z dnia 13 lutego 2015 roku nr 4/2014/2015 w sprawie zatwierdzenia planów studiów, programów kształcenia i efektów kształcenia), Opis przedmiotów profilu praktyczny (w języku angielskim), Plan studiów (języki specjalistyczne; w języku angielskim i polskim). Wydaje się więc, że zmianę profilu można w dużej mierze traktować jako dokonaną (choć oczywiście nie wiadomo obecnie, na ile uczelnia spełnia wymogi odpowiedniego rozporządzenia w sprawie minimum kadrowego na profilu praktycznym). Brak także pełnej dokumentacji, np. kart przedmiotów z opisami efektów kształcenia. Obecnie efekty kształcenia są określone globalnie. Brak także matrycy. Na podstawie otrzymanych dokumentów można sądzić, że poprzednia koncepcja kształcenia ma być dość radykalnie zmieniona, będzie bardziej zgodna z obecną sylwetką absolwenta. Jednak niniejsza analiza zajmuje się zasadniczo stanem istniejącym, nie planowanym.

Oferta kształcenia nie jest więc innowacyjna, powieliła ona rozwiązania stosowane na innych uczelniach, przede wszystkim na bliskim Uniwersytecie Śląskim, czyli wiązanie specjalizacji w językach powszechnie znanych, jak angielski, z językami znanymi w Polsce znacznie mniej (np. chiński). Z tego samego powodu można powiedzieć, że nie jest także różnorodna dla najbliższego środowiska uczelni (Katowice). Nie ma także możliwości ich elastycznego kształtowania; sami pracownicy na zebraniu stwierdzali, że studia filologiczne zmieniają się bardzo wolno i są zachowawcze z natury.

- *Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.*
- *Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.*

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

- *Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju.*
- Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Jak wynika z raportu samooceny, a także rozmów przeprowadzonych w trakcie wizyty oceniającej, wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia przede wszystkim w charakterze konsultantów już wykonanych koncepcji. Z rozmów wynika, że koncepcje kształcenia tworzyli przede wszystkim nauczyciele zaangażowani w proces nauczania. W poprzednim roku została powołana, na Wydziale, Wydziałowa Rada Społeczna na kierunku Filologia (Zarządzenie nr 14/2013/14 Dziekana WHS z dnia 02 czerwca 2014 r.). Także jej zadaniem jest opiniowanie już przygotowanych programów kształcenia. W skład rady wchodzi także przedsiębiorca (tłumacz), który jest pracownikiem szkoły, którego należy traktować jednak jako interesariusza wewnętrznego.

Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału Humanistyczno– Społecznego. Na każdym posiedzeniu wprowadzony jest punkt dotyczący studentów, gdzie mogą się wypowiadać, zgłaszać swoje uwagi co do procesu studiowania. W powyższy sposób przedstawiciele studentów mieli możliwość zaznajomienia się ze strategią wydziału oraz mogli się na ten temat wypowiedzieć. Opinie przedstawicieli studentów są uwzględniane.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Dotychczasowa koncepcja kształcenia jest konserwatywna i jak dotąd mało innowacyjna.

2) Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają bardzo nierównomierny udział w kształtowaniu koncepcji kształcenia, największy udział mają władze zakładu, wydziału i uczelni, którzy tworzą koncepcję. Rola pozostałych grup (studentów oraz interesariuszy zewnętrznych) jest tylko opiniodawcza.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Jednostka, jak wspomniano już powyżej, prowadzi studia w obszarze nauk humanistycznych, dziedziny: nauk humanistycznych oraz dwóch dyscyplin: językoznawstwa i literaturoznawstwa.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały zatwierdzone w drodze Uchwały nr 14/2012/13 Rady Wydziału Humanistyczno-Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie zmian w opisie kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku Filologia. Następnie zostały one zatwierdzone przez Senat Uczelni, Uchwałą nr 20/2012/13 Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w opisie kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku Filologia.

Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są ogólnie zgodne z wymogami KRK. Można mieć poważne zastrzeżenia do konkretnych modułów lub zajęć:

Znakomita większość zajęć modułu 1, tzw. ogólnego, i modułu 6, o nazwie Treści specjalnościowe, język angielski w biznesie, nie jest powiązana z naukami filologicznymi. W tych modułach nieuprawnione jest wiązanie efektów kształcenia, jak to sformułowano w kartach przedmiotów, z naukami filologicznymi. Wg macierzy prawie wszystkie zajęcia z modułu 1, zajęć ogólnych, za wyjątkiem języka obcego i modułu 6, treści specjalnościowe, z wyjątkiem zajęć z Angielskiego języka biznesu, mają realizować efekt F_W04 Ma elementarną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa i nauki o literaturze z innymi dyscyplinami. Np. na zajęciach z makroekonomii w module 6 efekt kształcenia EK1 to „posiada wiedzę teoretyczną z zakresu procesów zachodzących w gospodarce rynkowej (klasycznej i keynesowskiej)”, a efekt EK9 to „Zna podstawowe zależności między gospodarkami na rynku międzynarodowym oraz zależności krajów uczestniczących w procesach integracyjnych”; mają one realizować efekt FW_04. Kryterium oceny studenta zaś dla EK9 jest sformułowany jako „Student orientuje się we współczesnych relacjach gospodarczych między państwami i potrafi określić pozytywne i negatywne aspekty takiej współpracy z przykładami”. W tych modułach z reguły kryteria ocen nie posługują się odniesieniami do nauk filologicznych. Analogicznie wyglądają wszystkie opisy przedmiotów w module 1 i 6, czyli, uogólniając, brak jest spójności efektów w tych modułach i efektów kierunkowych.

Ogólnie efekty kształcenia są w dużej mierze przydzielane dość przypadkowo do zajęć. Przykładowo określono efekt F_W01 „Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa i nauki o literaturze w systemie nauk humanistycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej”. Według matrycy (macierzy) efektów kształcenia takiego efektu, a wbrew logice, nie muszą osiągać zajęcia z językoznawstwa (jak Gramatyka opisowa, Historia języka, Gramatyka kontrastywna), a powinny osiągać specjalistyczne zajęcia Tłumaczenie filmów i gier komputerowych. Celem zajęć LITERATURA ROSYJSKA I II III ma być C1. Rozwijanie umiejętności komunikacji werbalnej w różnych sytuacjach życia codziennego. C2. Szkolenie umiejętności w zakresie słuchania i mówienia. C3. Rozwijanie umiejętności recepcji rosyjskich struktur gramatycznych. C4. Rozwijanie umiejętności generowania odpowiednich struktur gramatycznych. Żaden z celów nie jest związany z nauką o literaturze. Efekty kształcenia (dwa) jednak odnoszą się z kolei jedynie do zagadnień nauk o literaturze, nie do opisanych celów. Jednym z efektów kształcenia jest np. umiejętność streszczenia dzieła literackiego. To umiejętność na poziomie wczesnych lat szkoły podstawowej, nie szkoły wyższej. Już w wyższych klasach szkoły podstawowej nacisk jest na interpretację dzieła literackiego. Takich konkretnych zastrzeżeń można wysunąć bardzo dużo. Kierunkowym i przedmiotowym/modułowym efektom kształcenia brak więc spójności.

Studenci są zapoznawani z efektami kształcenia na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Efekty kształcenia są umieszczone również na stronie internetowej Uczelni ZO stwierdza, że można osiągnąć większość efektów nauczania, zarówno kierunkowych jak i przedmiotowych/modułowych, poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia (z zastrzeżeniami co do Modułu 1 i 6, sformułowanymi wyżej).

System obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji (z wyjątkiem praktyk) oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania; wymagania są zestandaryzowane na tyle, na ile specyfika studiów na to pozwala. Należy jednak zauważyć, że poszczególnym zajęciom nie przypisano efektów kształcenia z wszystkich kategorii, szczególnie zaś dotyczących kompetencji społecznych (patrz niżej, ppkt. 3).

- 2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

Efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały, jednak wiele z nich, ze względu na ogólnikowość sformułowania, nie jest sprawdzalne; uzasadnienie tej oceny można znaleźć niżej.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wykazali się ogólną znajomością efektów kształcenia.. Deklarują także, że orientują się w kwestii wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie mogą osiągnąć na zajęciach. Stwierdzają także, że efekty sformułowane są dla nich w sposób zrozumiały.

- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Opis efektów jest publikowany, zarówno w drukowanych kartach przedmiotów, ich zestawieniu, jak i na stronie internetowej uczelni. Na stronach dla studenta dostępny jest, po zalogowaniu, komplet dokumentów w formie elektronicznej.

Studenci zapoznawani są z systemem oceniania podczas pierwszych zajęć. Prowadzący konsekwentnie realizują ustalone zasady oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. System oceny efektów kształcenia jest w ocenie studentów transparentny oraz obiektywny. Studenci mają dostęp do informacji na temat otrzymanych ocen oraz do swoich prac.

Każda karta przedmiotu zawiera dział nazywany kryteria oceny. W znakomitej większości przypadków jest użyty szablon, w którym stwierdza się mechanicznie, że student nie opanował (i tu nazwa danego efektu), częściowo opanował, opanował, bardzo dobrze opanował ów efekt (jak np. w wyżej opisanych zajęciach z literatury rosyjskiej). Brak tak naprawdę opisu jakichkolwiek operacyjnych kryteriów, które by pozwoliły na zmierzenie stopnia osiągnięcia danego efektu. Zwykle im bardziej konkretną materię obejmują dane zajęcia (jak fonetyka), dla których łatwo ustalić cele nauki (opanowanie fonetyki można rozbić na konkretne umiejętności), tym rzetelniej wygląda opis efektów i opis ich sprawdzalności.

Bardzo wiele zajęć nie ma ustalonych efektów odnoszących się do kompetencji społecznych, np. bardzo nieliczne na filologii angielskiej z kierunkowych modułów 7, 8, 9, 10, w ogóle brak efektów odnoszących się do takich kompetencji w przypadku modułu 4 i 5. Podobnie jest na filologii rosyjskiej, 9 zajęć z 26 nie ma przypisanych efektów z tej grupy.

Praktyki mają swoją kartę przedmiotu, opracowane są cele oraz efekty kształcenia, a także kryteria oceny, takie same dla obu specjalności (w opisie praktyk dla filologii rosyjskiej pozostały nadal odniesienia do języka angielskiego).

Efekty kształcenia, określone dla praktyk, nie są całkowicie spójne. Jeden z celów praktyk jest określony jako EK_5 „Student potrafi pracować samodzielnie oraz w grupie”. Efekty kształcenia dla takiego celu odnoszą się tylko do efektów z zakresu wiedzy i umiejętności F_W07, F_U05, nie odnoszą się do żadnego celu kompetencji personalnych i społecznych (np. naturalnie do efektu F_K06 Potrafi współdziałać i pracować w grupie).

Praktyki są zaliczane wyłącznie na podstawie formalnej, faktu, że student udał się na praktykę, co zostało potwierdzone przez zakład przyjmujący praktykanta. Przy takiej metodzie zaliczania praktyki nie jest możliwe zweryfikowanie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Proces dyplomowania jest rozwiązany bardzo dobrze. Przewidziane są cele seminarium dyplomowego, określone prawidłowe i realistyczne efekty kształcenia, zoperacjonalizowane kryteria oceny. Opracowano treściwy, a zwięzły, dokument, Vademecum Dyplomanta Anglistyki, który omawia cały proces, od wyboru promotora, przez kryteria, aż do zagadnień praw autorskich. Seminarium składa się z części ogólnej, zajęć w grupie, oraz konsultacji z promotorem. Każdy student ma wypełnianą kartę konsultacji.

Uczelnia analizuje odsiew studentów, a także przyczyny odsiewu. Skala odsiewu jest podobna w obu zanalizowanych latach (2012/13, 2013/14), 1/3 studentów przypada na studia stacjonarne, 2/3 na niestacjonarne. Z drugiej strony, liczba studentów rezygnujących z dalszej nauki sięga 50% wszystkich studentów danego typu (stacjonarne/niestacjonarne) na studiach w przypadku studiów stacjonarnych. W raporcie samooceny wskazuje się, że rezygnacja ze studiów jest spowodowana czynnikami niezależnymi od Uczelni („utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania, zła kondycja finansowa studenta”). W rozmowach wskazuje się także, że rezygnuje bardzo wielu studentów na specjalizacji z językiem chińskim, nie zdają sobie sprawy z jego trudności. Można sądzić, że spowodowane to jest jednak także niewystarczającą informacją dla kandydatów na studia.

- 4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Z raportu samooceny oraz z rozmów w trakcie wizyty wynika, że szkoła nie monitoruje losów absolwentów.

Komentarz:

- *ocena zgodności założonych kierunkowych i specjalnościowych oraz przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku;*
- *ocena spójności kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia. W przypadku profilu praktycznego ocena obejmuje stopień uwzględnienia wymagań rynku pracy i organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia, a w odniesieniu do profilu*

ogólnoakademickiego – wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy³, z którego kierunek się wywodzi;

- ocena możliwości osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów);
- ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia (czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany);
- ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny,
- ocena czy jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów i czy system ten jest powszechnie dostępny, Ocena czy system obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, a także czy wymagania są wystandaryzowane. Ocena uwzględnia również przyczyny i skalę odsiewu oraz stopień dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość ocena czy weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia prowadzona jest na bieżąco tj. co najmniej z równą częstotliwością jak na studiach prowadzonych w uczelni w sposób tradycyjny i pozwala na ich porównanie z zakładanymi efektami kształcenia, oraz czy zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia dydaktyczne z przedmiotu są prowadzone w siedzibie uczelni;
- ocena monitorowania przez jednostkę karier absolwentów na rynku pracy oraz wykorzystania uzyskanych wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia. procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie;
- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Poziom prac dyplomowych jest poprawny, recenzje dość zdawkowe, a oceny lekko zawyżone. Dokumentacja prac dyplomowych jest w zasadzie prowadzona bez zarzutu. W każdej teczce studenta znaleźć można karty konsultacji indywidualnej ze studentem. W jeden teczce brak było kopii dyplomu (wskazane w załączniku 4). Każda konsultacja jest omówiona, z datą, i zatwierdzona przez promotora. Prace etapowe przygotowane właściwie, sprawdzone i ocenione poprawnie.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

³ użyte określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, stopień i tytuł naukowy, działalność naukowo-badawcza, dorobek naukowy, oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki, dyscypliny artystyczne, stopień i tytuł w zakresie sztuki, oraz działalność artystyczną i dorobek artystyczny.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Efekty kształcenia są ogólnie zgodne z wymogami KRK, występuje wiele niezgodności i przypadkowe przypisania efektów do zajęć.**
- 2) Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, choć ogólnikowy, z tego powodu nie wszystkie są sprawdzalne.**
- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, ze względu na ich ogólnikowość nie umożliwiając w pełni weryfikacji zakładanych celów. System jest powszechnie dostępny. Studenci mają dostęp do informacji na temat otrzymanych ocen oraz do ocenionych prac.**
- 4) Jednostka nie monitoruje losów absolwentów.**

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Uczelnia realizuje studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Średnio w trybie stacjonarnym przewidzianych jest ok. 2000 godz, 180 pkt ECTS, w trybie niestacjonarnym od 1100 godz do 1400, 180 pkt ECTS (zależnie od roku naboru i specjalności). Redukcja liczby godzin na studiach niestacjonarnych jest przeprowadzona logicznie i prawidłowo, największa (ok. 50%) jest w modułach nie związanych z naukami filologicznymi, najmniejsza (ok. 30%) w modułach filologicznych.

Realizowany program nie umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanego celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, efekty kształcenia, treści kształcenia nie tworzą także spójnej całości. Jeżeli traktować określenia w sylwetce absolwenta jako oddające nadrzędne cele programu, to we wszystkich z nich podkreśla się praktyczne umiejętności (prowadzenie rozmowy i tłumaczenie). Podkreśla się zwłaszcza znaczenie tłumaczenia, absolwent ma posiadać umiejętność tłumaczenia pisemnego między polskim a angielskim, hiszpańskim, lub chińskim. W zakresie języka angielskiego ma być przygotowany nawet do tłumaczenia literatury pięknej. Jednak koncepcja kształcenia dość wiernie odwzorowuje poprzednie standardy nauczania, stąd, choć w sylwetce absolwenta nie wspomina się w ogóle o przygotowaniu studenta do pracy nauczyciela, prowadzi się zajęcia Przystawianie języka. Stąd pojawiają się także przedmioty czysto akademickie, jak Historia języka. Inną sprawą, że twórcy programu zdawali sobie najwyraźniej sprawę z nikłej przydatności tych zajęć i starali się okroić je do minimum (od 30-60 godzin na zajęcia). Do tego dodano moduły zajęć teoretycznych, nie powiązanych ze specyfiką nauk filologicznych, a tym bardziej specyfiką pracy osoby, posługującej się językiem obcym w celach zarobkowych; to zajęcia z Modułu 1 i 6. Jeśli chodzi o zajęcia modułu 1, ogólnego, większość można było powiązać z filologią, np. omawiać zagadnienia socjologiczne na przykładzie socjolingwistyki czy socjologii języka, zagadnienia logiczne na przykładzie odpowiednich teorii językowych, zajęcia z prawa na przykładzie prawa autorskiego czy problemów tłumacza sądowego lub prawnego. Nie zrobiono tego i nie mają one wiele wspólnego z filologią. To samo można powiedzieć o module 6, Treści specjalnościowe. Składa się on z 10 zajęć, z czego tylko jedno, Angielski język biznesu, powiązane są ze specyfiką filologiczną (więcej szczegółów poniżej). Z opisów pozostałych zajęć wynika, że są to po prostu zajęcia

przeniesione ze studiów zarządzania lub ekonomii do kierunku filologia bez choćby próby ich dostosowania. Nie sprawia to wrażenia koncepcji kształcenia, w której nacisk kładzie się na uprządkowanie.

W opinii ZO formy zajęć są właściwe oraz pozwalają uzyskać zakładane efekty kształcenia, zaś formy oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są adekwatne do założonych efektów i umożliwiają ich zmierzenie we wszystkich obszarach.

Jeśli chodzi o nową projektowaną koncepcję, w profilu praktycznym, w nowym planie brak znakomitej większości zajęć z modułu 1 i 6, które budzą duże kontrowersje, jak wskazano wyżej. To zmiana niewątpliwie korzystna. Z drugiej strony, choć w sylwetce absolwenta wskazuje się na to, że „W ramach specjalizacji kształcimy studentów w zakresie translatoryki stosowanej oraz języków specjalistycznych”, (sformułowanie z dokumentów wcześniejszych, niedatowanych, pliki z dnia 27.02.15), w planie zajęć brak jakichkolwiek zajęć z tłumaczenia (translatoryki), co jest o tyle zrozumiałe, że jeżeli uczelnia chce „stworzyć ofertę programową atrakcyjną dla studentów zagranicznych, w tym głównie z krajów spoza Unii Europejskiej (np. Turcja, Ukraina itp.)” (cytat z nowej sylwetki absolwenta), wówczas ma niebagatelny problem znalezienia kompetentnych osób, które będą w stanie poprowadzić tłumaczenia między językiem angielskim a ukraińskim, rosyjskim, czy tureckim lub też innymi. W dokumentach przesłanych później (niedatowanych, pliki z dnia 6 9 16.03.2015) już zajęcia tłumaczeniowe się pojawiają, w module translatoryka stosowana. Zajęć tych jest niewiele, 180 godzin (na 1610 godzin zajęć). – Zakres niektórych zajęć się pokrywa, tworzenie prezentacji multimedialnych ma być omawiane na kursie Technologie informacyjne (I rok, 45 godzin, 4 pkt ECTS), oprócz tego mają być osobne zajęcia Prezentacje biznesowe (III rok, 30 godz., 4 pkt ECTS), na którym studenci mają się uczyć przygotowywać prezentacje na tematy niezwiązane z ich kierunkiem. 4 pkt ECTS także przydzielono zajęciom z Języka angielskiego w biznesie (III rok, 60 godz), to jedyne zajęcia obejmujące drugi człon specjalizacji, języki specjalistyczne, więc logicznie nakład pracy studenta powinien być większy niż w przypadku opanowania podstawowych technicznych umiejętności. W chwili obecnej przygotowywana oferta budzi więc dużo zastrzeżeń, jeśli chodzi o jej spójność.

Wracając do bieżącej koncepcji i programu nauczania, liczby zajęć i godzin, przeznaczonych na tłumaczenia, wskazuje, że może zostać określona jako pewnego rodzaju wprowadzenie do specyfiki zawodu tłumacza, żadną miarą nie ma ich tyle, by można było mówić o przygotowaniu do prowadzenia tłumaczeń samodzielnie, i to w zakresie najtrudniejszego typu przekładu, tłumaczenia literatury pięknej, co obiecuje się studentom w sylwetce absolwenta. Dla modułu 10, translatoryka, przewidziano 375 godz (43 pkt ECTS) dla studiów stacjonarnych, a 195 dla niestacjonarnych (także 43 pkt ECTS). Jest to niewiele mniej niż dla modułu 1 (360 godz. dla stacjonarnych, 19 pkt ECTS), który obejmuje zajęcia niepowiązane z filologią. Określeniem co najmniej na wyrost jest stwierdzenie, że po 3 latach nauki języka chińskiego absolwent będzie przygotowany do wykonywania tłumaczeń między polskim a chińskim. W specjalizacji język w biznesie (moduł 6), jak wspomniano, studenci mają jedno zajęcia ściśle związane z tematyką (i celami z sylwetki absolwenta), angielski język biznesu, 120 godzin na studiach stacjonarnych (17 pkt ECTS) oraz w module 5 bardzo pobieżny przegląd różnych typów tłumaczenia (15 godz na studiach stacjonarnych, 4 pkt ECTS). To samo można powiedzieć o innych specjalizacjach. Reasumując, cele kształcenia odnoszące się do specjalizacji, zwłaszcza kształcenia tłumacza, nie mogą zostać poprawnie zrealizowane na podstawie programu. Jeżeli chodzi o językowe wykształcenie filologa, liczba godzin (660 na stacjonarnych, ok. 1/3 wszystkich godzin na studiach) zajęć, jeżeli są rzetelnie realizowane, może wydatnie wpłynąć na znaczne zwiększenie umiejętności językowych studenta.

Sekwencja przedmiotów i modułów jest prawidłowo zaplanowana, na pierwszych latach studenci przede wszystkim realizują zajęcia praktyczno-językowe, co może pozwolić na wyrównanie znajomości języków (bądź ich nauczanie), w następnych latach przechodzą do zajęć bardziej wyspecjalizowanych.

Praktyki są opisane w stosownych dokumentach, jak regulamin praktyk oraz karta przedmiotu. Mają prawidłowy wymiar (180 godzin, 3 tygodnie), termin (poza zajęciami) i ramowy program uwzględniający cele opisane w sylwetce absolwenta, są to przede wszystkim umiejętności praktyczne. Szczegółowy program ma być ustalany przez opiekuna praktyk, ale nie jest to realizowane ze względu na czysto formalną opiekę nad praktykantami. Brak dzienników praktyki, po jej zakończeniu student ma przedstawić zdawkowe sprawozdanie oraz formalne zaświadczenie o jej odbyciu. Miejsca praktyk są najczęściej wybierane przez praktykanta, w czym może mu pomóc opiekun lub odpowiednie działy uczelni. Brak stałej instytucjonalnej współpracy, takowa oparta jest na indywidualnych kontaktach opiekuna i innych nauczycieli. Miejsca praktyk opisane są zdawkowo, jako typy instytucji, w których student może odbyć praktykę. W sprawozdaniu opiekuna praktyk wymienione są konkretne nazwy, są to firmy tłumaczeniowe lub instytucje kultury. Miejsca są wybrane prawidłowo. W 2014 roku uchwalono nowy regulamin praktyk (załącznik do zarządzenia nr 19/2013/2014), w którym przewidziano hospitację praktyk. Nadal jednak zaliczanie praktyk będzie się odbywało na starych zasadach, tylko formalnie. Opiekun praktyk, jak wynikało z rozmowy, ma o 1/3 obniżone pensum, z tego powodu otrzymuje niższe wynagrodzenie. Jego praca nie jest ani nie będzie (przy zwiększonym obciążeniu hospitacjami) w żaden sposób gratyfikowana.

Organizacja procesu kształcenia jest prawidłowa, zajęcia się odbywają, co można stwierdzić na podstawie hospitacji i dokumentacji studenckich (np. konsultacje dyplomowe).

Studenci wybitnie uzdolnieni mają możliwość ubiegania się o Indywidualny Tok Studiów. Student uzdolniony to taki, który ma średnią ocen ponad 4,51. Uczelnia nie poinformowała, aby ktoś odbywał studia takim tokiem. Uczelnia ma także Pełnomocnika ds. Studentów Niepełnosprawnych, takich studentów na kierunku filologia jest 3. Jego zadaniem jest udzielanie pomocy w sprawach przede wszystkim materialnych. Przewidziano specjalne stypendia, na kierunku filologia 1 osoba je otrzymuje.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywne opinie na temat sekwencji przedmiotów, a także form prowadzenia zajęć. Jak wspomniano powyżej studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez realizację studiów według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Studenci, którzy zaliczyli co najmniej pierwszy semestr, a także uzyskali średnią nie mniejszą niż 4,5 oraz posiadają szczególne uzdolnienia, mogą wnioskować do dziekana o przyznanie indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Drugą formą indywidualizacji jest indywidualna organizacja studiów, przyznawana na wniosek studenta, który w szczególności: studiuje dwa kierunki studiów lub dwie specjalności, realizuje część studiów na innej uczelni lub za granicą, ma orzeczenie o niepełnosprawności, jest opiekunem osoby niepełnosprawnej lub wychowuje samotnie dziecko. Jednak większość studentów będących na spotkaniu ZO PKA nie posiada wiedzy na temat indywidualizacji procesu kształcenia. Jedynie studenci, którzy aktywnie działają w organizacjach, czy też kołach naukowych posiadają wiedzę na temat możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

Uczelnia prowadzi wymianę zagraniczną w ramach programu Erasmus. Studenci posiadają bardzo małą wiedzę na temat możliwości wymian, wiedzą jednak gdzie szukać informacji na ten temat. Większą część studentów stanowią studenci niestacjonarni aktywni zawodowo, co jest powodem małej popularności wymian studenckich. Uczelnia stara się promować wyjazdy w ramach wymian.

Studenci zadowoleni są z programu studiów na kierunku filologia.

Uczelnia wdrożyła platformę do nauczania na odległość (Moodle), jest ona jednak przede wszystkim używana do przekazywania plików lub zadań studentom. Same zajęcia nie są realizowane przy pomocy elearningu. Nauczyciele mogą także przekazywać materiały studentom przy pomocy platformy Moodle lub wewnętrznej bazy danych uczelni. Na podstawie zaprezentowanych danych można wnioskować, że nauczyciele nie posługują tymi możliwościami bardzo chętnie. Obsługę informatyczną można oceniać wysoko, jest poprawnie zaprojektowana i bardzo czytelna.

Analiza punktacji ECTS wykazuje, że są one ustalane prawidłowo.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Jak z powyższych analiz wynika, w większości zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Tej ocenie nie podlegają zajęcia z Modułu 1 i 6, które pod tym względem, a szczególnie spójności efektów kształcenia i treści programowych, należy ocenić negatywnie.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ CZĘŚCIOWO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Realizowany program kształcenia nie umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne nie tworzą w całości spójnej całości.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Stwierdzić należy, że proces dydaktyczny na kierunku Filologia jest realizowany przez zespół nauczycieli akademickich, przygotowanych pod względem merytorycznym i praktycznym. Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku filologia liczy łącznie 32 nauczycieli akademickich (w tym 10 dekladowanych do minimum kadrowego). Zarówno liczba jak i struktura kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych jest wystarczająca i odpowiednia do prowadzonych przedmiotów. Umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programów studiów. Wśród nauczycieli filologów znajdują się specjaliści z językoznawstwa, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa oraz translatoryki. Wśród kadry są osoby, które mają doświadczenia praktyczne, szczególnie na polu działalności translatorskiej oraz dorobek w postaci podręczników.

- *Ocena czy liczba pracowników naukowo – dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu*

(Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Zgodnie z wymaganiem § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku.*”

Zostały spełnione wymagania § 13 ust. 1 wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.*” oraz wymagania § 13 ust. 2 wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: pkt 1. „30 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (...)” i pkt 2 „60 godzin zajęć dydaktycznych - w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia*”.

Zgodnie z § 14 ust. 2 powyższego rozporządzenia, tj.: „*Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, portugalskiego, rosyjskiego, białoruskiego, ukraińskiego, czeskiego i słowackiego stanowi co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.*”

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione. ZO PKA zaliczył do minimum kadrowego 10 nauczycieli akademickich: 4 samodzielnych pracowników oraz 6 doktorów, w tym dwoje samodzielnych pracowników dla specjalności

filologia angielska i dwoje samodzielnych pracowników dla specjalności filologia rosyjska; spośród doktorów, dwie osoby reprezentują swoim dorobkiem specjalność filologia rosyjska, cztery osoby – specjalność filologia angielska.

Kadra wchodząca w skład minimum kadrowego reprezentuje różne dyscypliny naukowe i specjalizacje. Większość kadry wchodzącej do minimum kadrowego posiada dorobek naukowy w dyscyplinach naukowych odpowiadających programowi studiów. Dorobek ten obejmuje dziedziny zainteresowań badawczych adekwatne do realizowanego programu, tzn. językoznawstwo, kulturoznawstwo, translatorykę oraz dydaktykę języków obcych.

- *ocena czy dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, oraz czy na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów. Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;*
- *ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu);*

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie czterech samodzielnych nauczycieli akademickich dwie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora dwie osoby są zatrudnione i zaliczonych do tego minimum przez Uczelnię. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest mało stabilna w grupie nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

- *ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów;*

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370) i wynosi około 1: 12 przy wymaganym 1:50. LICZBA STUDENTÓW – 118.

- *ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: ocena przygotowania nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych w tej formie;*

Obciążenia dydaktyczne są uzasadnione merytorycznie i stosowne do wykształcenia i doświadczenia kadry. Zdziwienie budzi fakt, że seminaRIA dyplomowe nie zostały powierzone pracownikom samodzielnym, lecz doktorom. Mimo tego, ze względu na doświadczenie

prowadzących seminaria i ich adekwatny dorobek badawczy, w ocenie ZO PKA obciążenia są prawidłowe. Zastrzeżenie budzi jedynie obsada wykładu z logiki (w skali ogólnouczelnianej). Na zebraniu pracownicy potwierdzili zgodność obciążeń z ich kompetencjami i preferencjami. W ocenie ZO PKA obciążenia kierunkowe są prawidłowe. Zajęcia z języków dodatkowych będących częścią proponowanych specjalizacji prowadzone są przez osoby zatrudnione w ramach umów cywilno-prawnych (hiszpański i chiński).

- *Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych (**Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;**)*

Hospitowane zajęcia potwierdzają kompetencje językowe nauczycieli filologii angielskiej; posługują się oni poprawną angielszczyzną; treści hospitowanych zajęć kierunkowych nie budzą zastrzeżeń. Natomiast podczas wizytacji stwierdzono, że nastąpiły komplikacje organizacyjne (np. zmiana terminu zaliczenia i wyznaczenie kolejnego podczas innych zajęć!), co miało też wpływ na jakość przeprowadzonych zajęć. Duże zastrzeżenia wzbudził ogólnouczelniany wykład z logiki. Pewien niepokój wywołał też wykład z literatury rosyjskiej, który wydawał się być trudnym do zrozumienia przez studentów ze względu na małą komunikatywność wykładowcy i jego brak znajomości języka polskiego. ZO PKA zaleca, by przemyśleć obsadę zajęć i skorelować ją czasowo z umiejętnościami językowymi studentów, przydzielając zajęcia prowadzone przez osoby nieznające języka polskiego na wyższych latach studiów.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Uczelnia deklaruje, że zmierza do zatrudniania najlepszych nauczycieli akademickich gwarantujących wysoką jakość kształcenia, rozwój badań naukowych oraz posiadających doświadczenie zawodowe poza dydaktyczne. W ocenie ZO PKA kwalifikacje nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego i pozostałych nauczycieli akademickich nie budzą zastrzeżeń. Sama procedura zatrudniania jest niejasna, nie ma konkursów. Weryfikacja nauczycieli odbywa się na podstawie okresowych ocen. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie (co dwa lata). Komisja powołana przez Rektora podczas oceny bierze pod uwagę trzy zakresy działalności zawodowej tj.: dydaktyczną, naukowo-badawczą i organizacyjną, opinię bezpośredniego przełożonego, wyniki hospitacji zajęć, anonimowe opinie studentów oraz wkład w promowaniu wizerunku Uczelni. Tak sformułowane zasady polityki kadrowej mają na celu stabilizację kadry naukowo – dydaktycznej oraz dbałość o jej wysoki poziom merytoryczny. Podczas spotkania z pracownikami potwierdzono zasady weryfikacji pracowników, w tym hospitacji, które w niektórych przypadkach skutkowały przesunięciami w obciążeniach.

Dbając o rozwój kadry naukowo-dydaktycznej WSZOP deklaruje następujące działania: obniża pensum dydaktyczne w związku z przygotowaniem rozprawy habilitacyjnej, finansuje badania naukowe, finansuje udział w konferencjach naukowych, finansuje konferencje organizowane przez katedry i zakłady oraz publikacje pokonferencyjne, wzbogaca zbiory biblioteczne w kierunku zainteresowań naukowych pracowników, organizuje staże w zagranicznych ośrodkach akademickich, organizuje szkolenia dla pracowników. Podczas zebrania pracowników potwierdzono niektóre z tych działań, szczególnie możliwości

zamawiania książek zgodnie z zapotrzebowaniem pracowników, obniżenie pensum dla osób przygotowujących rozprawę habilitacyjną i możliwość uczestnictwa w szkoleniach. Ze względu na niewielkie zainteresowanie działalnością naukową pracowników etatowych, dla których WSZOP jest pierwszym miejscem pracy, trudno jest zweryfikować pozostałe deklaracje polityki Uczelni. Z przedstawionych przez WSZOP dokumentów jasno wynika, że słabą stroną Uczelni jest brak zaangażowania naukowego kadry.

Wymiana akademicka z innymi ośrodkami w kraju oraz z zagranicą ogranicza się do zapraszania znanych badaczy na organizowane przez Wydział konferencje, do kilku wymian w ramach programu Erasmus i Erasmus+ (w przeciągu 3 lat 2 osoby wyjechały na wykłady oraz 2 osoby przyjechały do WSZOP) oraz do pojedynczych wymian (2 osoby) z Litwą i Turcją. Obecnie jeden z pracowników przebywa w USA, gdzie finalizuje badania nad rozprawą habilitacyjną.

- *Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:*
 - *procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;*
 - *systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności;*
 - *opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia w kontekście misji i strategii;*

w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zarówno liczba jak i struktura kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych jest wystarczająca i odpowiednia do prowadzonych przedmiotów. Umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programów studiów.

2) Wymagania formalno – prawne rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370). dotyczące minimum kadrowe zostały spełnione; dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, w tym kadry tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia;

3) Jednostka w ograniczonym zakresie prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Uczelnia posiada trzy samodzielne budynki. Każdy spełnia wymogi dla realizacji zajęć dydaktycznych na studiach, wyposażony jest w nowoczesną infrastrukturę zapewniającą wysoką jakość kształcenia. W każdym budynku zainstalowany jest sprzęt audiowizualny, wolno dostępne komputery, sieć Wi-Fi oraz system bezpieczeństwa.

Siedzibę główną Uczelni stanowi budynek dydaktyczno-administracyjny w Katowicach przy ul. Bankowej 8 (powierzchnia: 3.678 m²). Drugi budynek przy ul. Ścigały 9 (powierzchnia: 2.118 m²) stanowi bazę laboratoryjno – sportową. Trzeci, przy ul. Bolesława Krzywoustego 9 stanowi bazę dydaktyczną (powierzchnia: 3.292 m²)

Wyposażenie sal wykładowych i ćwiczeniowych jest adekwatne do potrzeb programu kształcenia. Zarówno komputery jak i sprzęt multimedialny oraz dostęp do internetu są zagwarantowane. Laboratoria komputerowe są zaopatrzone w wielorakie profesjonalne oprogramowanie. Laboratoria językowe umożliwiają prowadzenie zajęć z fonetyki a także z tłumaczeń wspomaganych narzędziami komputerowymi. Dostępne są też kabiny do tłumaczeń symultanicznych. Biblioteka jest bardzo dobrze zorganizowana. Zasoby są skromne: 877 tytułów filologicznych (1634 woluminy), co stanowi 10% wszystkich zasobów bibliotecznych. Wśród tych zasobów, oprócz podręczników, znajdują się najnowsze monografie światowe z dziedziny językoznawstwa. Przy gwarantowanym dostępie do baz internetowych oraz możliwości korzystania z księgozbioru Biblioteki Śląskiej w pełnym zakresie na podstawie pieczętki w indeksie z Biblioteki WSZOP ZO PKA ocenia bazę biblioteczną jako wystarczającą do realizacji programu i zakładanych efektów kształcenia.

Brak udogodnień dla studentów z niepełnosprawnościami, choć w budynkach znajdują się podjazdy na parter. Władze Uczelni twierdzą, że nie stanowi to przeszkody, ponieważ takowych studentów nie ma. Na Uczelni funkcjonuje pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest przede wszystkim prezentacja możliwości otrzymania pomocy z różnych źródeł oraz przedstawienie instytucji, które tej pomocy udzielają. Ponadto w czytelni bibliotecznej znajduje się 28 stanowisk pracy, w tym 3 stanowiska komputerowe oraz 2 kabiny multimedialne. Na jednym stanowisku zainstalowany jest program SuperNova, umożliwiający korzystanie z komputera osobom niedowidzącym.

Studenci ocenianego kierunku pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną i naukową Uczelni. Szczególnie pozytywnie ocenili pracownię tłumaczeń symultanicznych. Studenci pozytywnie ocenili zasoby biblioteczne

- *ocena stopnia dostosowania bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku (sale wykładowe, pracownie i laboratoria specjalistyczne oraz ich wyposażenie, dostęp do komputerów, Internetu, specjalistycznego oprogramowania, specjalistycznych baz danych, niezbędnego księgozbioru, w tym udostępnionego przez inne biblioteki, także wirtualnie). W przypadku stwierdzenia*

braków w tym zakresie należy wskazać w jaki sposób braki te mają wpływ na jakość kształcenia oraz jakie efekty kształcenia nie zostaną osiągnięte;

- *ocena bazy instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne oraz prawidłowości doboru miejsc odbywania praktyk;*
- *ocena przystosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych;*

w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio, efektów działań naprawczych, a także ocenić wpływ zmian infrastruktury na możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia i jego jakość.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Baza materialna jest dobra, pozwala na realizację programu studiów i założonych efektów kształcenia. Instytucje, w których odbywają się praktyki są dobrane adekwatnie do zakładanych celów i efektów kształcenia. Baza dydaktyczna spełnia także wymagania studentów. Budynki nie są w pełni dostosowane do potrzeb do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Na kierunku Filologia WSZOP kształci studentów jedynie na studiach pierwszego stopnia, dlatego też prowadzenie badań naukowych nie jest obowiązkowe. Pracownicy należący do minimum kadrowego, dla których WSZOP jest drugim miejscem pracy, prowadzą badania naukowe w jednostkach macierzystych i tylko sporadycznie publikują z afiliacją WSZOP. Pozostali pracownicy zatrudnieni na kierunku Filologia (z nielicznymi wyjątkami) prowadzą raczej skromne badania w następujących dziedzinach: językoznawstwo teoretyczne, językoznawstwo stosowane, historia i teoria literatury oraz nauka o kulturze. Mają możliwość prezentowania wyników swoich badań na organizowanych we WSZOP konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. W latach 2012 – 2014 zostały zorganizowane cztery konferencje naukowe. Sama organizacja konferencji nie jest jeszcze działalnością naukową, natomiast mobilizuje zarówno studentów jak i pracowników do przygotowania wystąpień i opublikowania ich w wydawnictwie uczelnianym. Na uznanie zasługuje organizacja cyklu konferencji naukowych *Continuity and Change in the English Language and Culture*. Odbyły się 3 edycje tego cyklu konferencji, w których wzięli udział zarówno zaproszeni goście (w tym zagraniczni) jak i pracownicy i studenci WSZOP. Efektem

konferencji były publikacje tomów pokonferencyjnych w wydawnictwie uczelnianym. W maju 2014 Zorganizowano też konferencję *Polysemy in Language and Translation (Polisemia w języku i tłumaczeniu)*, z udziałem cenionych i znanych wykładowców plenarnych oraz gości z zagranicy. Podczas konferencji zorganizowano też warsztaty tłumaczeniowe, w których wzięli udział studenci WSZOP. Kierunek szczyli się też projektem, polegającym na przetłumaczeniu z języka polskiego na język angielski opowiadań o tematyce horroru i science fiction, w którym biorą udział studenci III roku specjalności *translatoryka stosowana studiów stacjonarnych*.

Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich;

- *ocena wpływu prowadzonych w jednostce badań naukowych na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania, oraz ocena udziału studentów w badaniach naukowych i w prezentacji / publikacji ich wyników;*
- *ocena wpływu współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego na proces dydaktyczny;*

w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić ewentualną zmianę stopnia oddziaływania prowadzonych badań naukowych na proces rozwoju kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ NIE DOTYCZY

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Nie podlega ocenie.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Informacja o rekrutacji na studia wraz z opisem efektów kształcenia wizytowanego kierunku jest opublikowana na stronie internetowej Uczelni oraz umieszczona na tablicy ogłoszeń w siedzibie WSZOP. Kandydaci na studia są przyjmowani na podstawie konkursu świadectw, jednak ich średnia z wyniku z egzaminu pisemnego i ustnego z języka angielskiego – poziom podstawowy nie może być mniejszy niż 60 %, poziom rozszerzony – minimum 40 %. Studenci obecni na spotkaniu z ZW nie mieli zastrzeżeń co do zasad i formy rekrutacji. Zasady rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans dla wszystkich kandydatów.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięć studentów określone są przede wszystkim w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Stosowane metody oceny obejmują zarówno ocenianie ciągłe, najczęściej w przypadku konwersatoriów i lektoratów, jak i oceny końcowe, głównie w przypadku wykładów. Formy sprawdzania wiedzy studentów, tj. egzaminy ustne i pisemne, cząstkowe prace pisemne, uwzględnianie pracy studenta w czasie trwania zajęć, itp., nie

odbiegają od standardowych metod przyjętych na polskich uczelniach. Tryb kształcenia na ocenianym kierunku nie wykazuje pod tym względem osobnych rysów. System oceniania jest także dla studentów przejrzysty i obiektywny. Warunki zaliczenia poszczególnych przedmiotów są ustalane na pierwszych zajęciach, są zrozumiałe dla studentów i konsekwentnie realizowane. System oceny uwzględnia wszystkie zakładane efekty kształcenia. Jest on jednolity wobec wszystkich studentów.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, że przypisane ilości punktów ECTS do przedmiotów są właściwie oszacowane, potwierdza to analiza ekspertów PKA.

Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do informacji o wymianach studenckich. Jednak oferta jest jak dotąd niewielka, lecz władze uczelni czynią starania w celu intensyfikacji wymiany międzynarodowej. Studenci nielicznie biorą udział w wymianie. Niewielka liczba osób biorących udział w wymianach wynika z przeważającej liczby studentów studiów niestacjonarnych. Uczelnia nie bierze udziału w krajowych programach wymiany, takich jak MOST. Struktura i organizacja procesu kształcenia nie stanowi przeszkody w mobilności studenckiej.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostępność nauczycieli akademickich podczas konsultacji. Kontakt mailowy z nauczycielami akademickimi także nie sprawia problemu.

Studenci studiów niestacjonarnych pozytywnie ocenili harmonogram zjazdów oraz plan zajęć. Zajęcia mają ułożone tak, aby w ciągu dnia nie musieli się przemieszczać między budynkami. Nie mają także dużych przerw pomiędzy zajęciami.

Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez studia według indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego planu i programu kształcenia.

Sylabusy zawierają wystarczające informacje o przedmiocie dla studentów.

Studenci negatywnie wypowiedzieli się na temat obsługi administracyjnej. Problemy w szczególności występują w kontakcie telefonicznym z dziekanatem. Studenci zgłaszali również problemy z wydawaniem legitymacji studenckich, otrzymali je dopiero w listopadzie. W przypadku zgłaszania skarg przez studentów dziekan odbywa rozmowę ze studentem. Studenci nie zgłaszali uwag co do tego rozwiązania.

Studenci aktywnie działają w kołach naukowych, organizują konferencje, na których sami wygłaszają referaty.

Studenci mogą ubiegać się o wszystkie świadczenia przewidziane w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Formą wsparcia socjalnego studentów są stypendia : rektora, socjalne, socjalne podwyższone oraz stypendium specjalne. Studenci nie mieli uwag co do sposobu przyznawania stypendiów. Samorząd Studencki nie uczestniczy w pracach związanych z przyznawaniem stypendiów. Aktywnie uczestniczyli w procesie tworzenia zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Samorząd zrezygnował z udziału w tych pracach, z racji na negatywne opinie ogółu studentów związane z uczestnictwem przedstawiciela studentów w komisji stypendialnej. Studenci kwestionowali obiektywizm decyzji, w których podejmowaniu udział brali przedstawiciele studentów.

Studenci negatywnie wypowiadali się na temat zbyt małej liczby miejsc parkingowych. W ich opinii należy zwiększyć liczbę godzin lektoratu.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów WSZOP*. Akt ten kompleksowo reguluje system przyznawania każdego rodzaju pomocy materialnej zagwarantowanego studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Kryteria przyznawania stypendiów: socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. W przypadku stypendium rektora w przejrzysty sposób określono kryteria przyznawania stypendium są to: średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Regulamin dokładnie reguluje zasady przyznawania punktów za konkretne osiągnięcia studenta.

Komentarz:

- *ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji - uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia;*
- *ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu kształcenia);*
- *ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandardyzowane;*
- *ocena możliwości mobilności studentów stworzonych przez plan studiów i organizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, kraju jak i za granicą;*
- *ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (wymiana studentów, udział studentów w badaniach realizowanych w ramach tej współpracy);*
- *ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomaganie studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość;*
- *ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia;*
- *ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności;*
- *ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów. Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów;*
- *opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej;*

- ocena poziomu zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej oraz sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów;
- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, efekty działań naprawczych, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Informacja o rekrutacji na studia wraz z opisem efektów kształcenia na kierunku jest upowszechniona na stronie internetowej Uczelni. Zasady rekrutacji są równe dla wszystkich kandydatów.
- 2) System oceny uwzględnia wszystkie zakładane efekty kształcenia. Jest on jednolity wobec wszystkich studentów.
- 3) Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do informacji o wymianach studenckich. Mała liczba studentów uczestniczących w wymianach wynika z niewielkiej oferty Uczelni.
- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji nt. procesu kształcenia, jednak należy podkreślić, że wyrazili także negatywne opinie odnoszące się do jakości obsługi administracyjnej. Regulamin funduszu pomocy materialnej umożliwia ubieganie się o wszystkie świadczenia przewidziane w art.173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

W Uczelni Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wprowadzono na podstawie Uchwały 4/2007 Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 28 września 2007 r. w sprawie opracowania i wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach.

Pełnomocnik ds. Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości, został powołany zarządzeniem nr 2/2007/08 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 1 października 2007 roku w sprawie ustanowienia Pełnomocnika ds. Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach. W Uczelni opracowano Księgę jakości Zarządzeniem nr 26/2012/13 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 30 września 2013 r. zmieniające Zarządzenie nr 5/2011/12 Rektora WSZOP z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Księgi Jakości Kształcenia oraz powołania Uczelnianego Zespołu ds. Opracowania i Dokumentowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Opracowana została procedura weryfikacji efektów kształcenia - zarządzenie nr 18/2012/13 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 16 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedury dotyczącej weryfikacji efektów kształcenia.

Na poziomie Wydziału prowadzącego kształcenie na kierunku „filologia” powołano zespół w strukturze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia – Zarządzenie nr 3/2014/15 Dziekana Wydziału Humanistyczno - Społecznego Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 24 listopada 2014 roku w sprawie powołania Zespołu do spraw Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku Filologia.

Powyższy Uczelniany Zespół sporządza sprawozdanie z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach za rok akademicki np. 2013/2014.

Obecnie Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonuje na podstawie:

- Uchwały nr 3/2014/15 Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.
- Zarządzenia nr 4/2014/15 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie określenia struktury oraz zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.
- Zarządzenia nr 5/2014/15 Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie Uczelnianego Zespołu ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Podczas wizytacji przedstawiono Zespołowi Oceniającemu Sprawozdanie z realizacji działań Rektora WSZOP podjętych na rzecz poprawy jakości kształcenia.

Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich podlegają ocenie. Wyniki z przeprowadzonych hospitacji omówiono na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 13 lutego 2015 r. również na wyżej wspomnianym posiedzeniu RW omówiono wyniki ankietyzacji, która została przeprowadzona w semestrze zimowym roku akademickiego 2014/2015.

Opracowany został również dokument pt. „Badanie opinii i oczekiwań studentów filologii w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach”, zawierający wyniki anonimowych ankiet.

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym w Uczelni jest podporządkowana jej strukturze organizacyjnej i została określona w formie zarządzeń Rektora i Dziekana oraz w procedurach zawartych w Księdze Jakości Kształcenia. Należy pozytywnie ocenić jego przejrzystość.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (WSZJK) WSZOP obejmuje m.in. ocenę procesu nauczania (plany i programy studiów, zaliczanie przedmiotów, realizację prac dyplomowych, sylwetki zawodowe absolwentów, przydział punktów ECTS), ocenę zgodności programów kształcenia z KRK, ocenę jakości zajęć i warunków ich prowadzenia (ankiety i hospitacje, laboratoria.). Zarządzanie działaniami zmierzającymi do zapewnienia dobrej jakości kształcenia przebiega zatem prawidłowo, jednak działania te nie są w pełni wdrożone i nie diagnozują wszystkich słabszych stron procesu dydaktycznego (szczegóły poniżej). Informacje na temat wielu działań są dostępne publicznie, studenci nie wiedzą jednak, w jaki sposób (i czy w ogóle) wykorzystywane są wyniki ankiet w celu podniesienia jakości kształcenia.

Stwierdzić więc można, że procedury zmierzające do zapewnienia dobrej jakości kształcenia zostały na Wydziale zaprojektowane w sposób prawidłowy. Jednak – w obliczu bardzo wielu błędów i niedoborów w koncepcji kształcenia, a w szczególności w sformułowaniu efektów kształcenia oraz konstrukcji programu kształcenia (patrz kryterium pierwsze, drugie, trzecie) uznać go należy obecnie za nieefektywny, gdyż zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne są spójne tylko częściowo. Spójność zakładanych efektów kształcenia, treści programowych oraz metod i form dydaktycznych nie została klarownie określona na poziomie koncepcji całości programu kształcenia.

- *Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiąganych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji;*
- *ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia a także oczekiwań rynku pracy. Ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia;*
- *ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian;*

2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W działania WSZJK zaangażowane są różne grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, jednak trudno mówić o jednakowym lub podobnym zaangażowaniu wszystkich wymienionych grup. Najaktywniej działają w ramach WSZJK pracownicy dydaktyczni, szczególnie jednak funkcyjni. Pozostali pracownicy orientują się w działaniach WSZJK, lecz nie zawsze są nim w sposób bezpośredni objęci. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia tylko w nikłym stopniu obejmuje interesariuszy zewnętrznych, pracodawcy byli proszeni o konsultacje przy tworzeniu programów kształcenia według KRK. Nie są jednak stałymi członkami ciał WSZJK, nie uczestniczą w sposób stały w jego pracach. Podobnie rzecz się ma w przypadków absolwentów. Uczelnia nie monitoruje losów absolwentów. Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych (studentów) w procesie zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku jest przeprowadzana ankietyzacja. Przeprowadzona ankietyzacja jest w pełni anonimowa. Studenci oceniają zajęcia dydaktyczne, jakość ich prowadzenia przez nauczycieli akademickich, przydatność nauczanych przedmiotów oraz poziom zadowolenia ze studiów. Wyniki ankiet są opracowywane, wnioski przedstawiane są w podsumowaniu badania przez Kierownika Zakładu Filologii. Wyniki ankiet dotyczących pracowników są przedstawiane starostom grup podczas spotkania. Nauczyciele akademicy, którzy zostali negatywnie ocenieni odbywają rozmowy z władzami wydziału. Studenci uczestniczący w spotkaniu nie potrafili odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób wyniki ankiet wpływają na proces kształcenia. Niektórzy wyrażali swoje wątpliwości co do anonimowości ankiet w systemie USOS. Studenci wyrażają ogólne zadowolenie ze studiowanego kierunku, chwalą sobie małą liczebność grup oraz stosunek prowadzących do studentów.

Przedstawiciele studentów wchodzi w skład Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, w którym ich reprezentacja stanowi 21,6%. Jest zatem spełniony wymóg art. 61 ust.3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wchodzi także w skład Rady Wydziału Humanistyczno - Społecznego, gdzie ich udział stanowi 23 %. Jest zatem spełniony

wymóg art. 67 ust. 4, co stwierdzone zostało na podstawie przedstawionych list obecności z posiedzenia Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy oraz z posiedzenia Rady Wydziału Humanistyczno – Społecznego WSZOP. Pozytywnie należy ocenić udział studentów w organach kolegialnych Uczelni. Wnoszone przez przedstawicieli studentów uwagi są uwzględniane, czego przykładem jest zmniejszenie liczebności grup na wnioski studentów.

- *ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Ocena stopnia zainteresowania studentów jakością kształcenia i ich wpływu na tę jakość. Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kolegialnych uczelni/ jednostki oraz przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie optymalizacji osiąganych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy;*

w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeżeli były sformułowane poprzednio, ocenić dokonane zmiany i ich efekty;

w przypadku dokonania oceny kierunku/akredytacji jednostki przez zagraniczną instytucję akredytacyjną – należy przedstawić stanowisko w sprawie wykorzystania wyników tej oceny w podnoszeniu jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+	+		+/-	+
umiejętności	+/-	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	-	+	+		+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ ZNACZĄCO

1) Wydział wypracował strukturę zarządzania kierunkiem studiów Struktura zarządzania kierunkiem jest przejrzysta, jednakże ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia nie jest zadowalająca, gdyż po pierwsze system znajduje się we wczesnej fazie dojrzałości, a po drugie jego funkcjonowanie nie zapewnia diagnozowania wszystkich słabych stron programu kształcenia (spójność efektów

kształcenia oraz programu studiów). Studenci nie dostrzegają pozytywnego wpływu wykorzystania rezultatów ankiet na zapewnianie jakości kształcenia.

2) Udział interesariuszy wewnętrznych – pracowników oraz studentów wydziału w procesie zapewniania jakości kształcenia jest wystarczający z punktu widzenia potrzeb kierunku. Udział interesariuszy zewnętrznych jest słabo sformalizowany, choć pozwalający na uwzględnienie potrzeb rynku pracy w procesie optymalizowania efektów kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			x		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			x		
3	program studiów				x	
4	zasoby kadrowe		x			
5	infrastruktura dydaktyczna		x			
6	prowadzenie badań naukowych ⁴					
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		

⁴ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Kształcenie na kierunku filologia dość luźno powiązane jest z misją i strategią Uczelni. Dopiero niedawno wydział przyjął uaktualnioną wersję strategii na kolejne lata, której najsilniejszą stroną jest bardzo rzetelnie wykonana analiza SWOT. Na kierunku filologia (specjalność filologia angielska oraz rosyjska) studiuje bardzo niewielu studentów. Być może wynika to z dotychczasowej bardzo zachowawczej koncepcji kształcenia niewybiegającej poza wcześniejsze standardy kształcenia na kierunki filologia lub powielające inne wzorce, przed wszystkim bliskiego terytorialnie Uniwersytetu Śląskiego (jak np. na filologii angielskiej komponent kształcenia języka chińskiego). Obecnie Uczelnia pracuje nad nową koncepcją kształcenia, nad profilem praktycznym. Być może będzie on szansą rozwoju kierunku filologia we WSZOP. Obecne kształcenie obarczone jest wieloma niekonsekwencjami i nieporadnościami w zakresie sformułowania efektów kształcenia oraz konstrukcji programu, które nie tworzą spójnej całości. Uczelnia zapewnia właściwą kadrę (w tym minimum kadrowe) oraz infrastrukturę. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości jest w fazie intensywnego wdrażania, ma poprawną strukturę i obejmuje swym zasięgiem właściwe obszary kształcenia, jednak nie okazał się jak dotąd efektywnym w wystarczającym stopniu, gdyż nie wykazał tych wszystkich wad programu kształcenia (efekty i konstrukcja programu), na które wskazano w Raporcie powizytacyjnym. Stanowczo zaleca się wypracowanie spójnej koncepcji kształcenia oraz spójnego programu studiów prowadzącego do realizacji wszystkich założonych efektów kształcenia. Należy także dążyć do zintensyfikowania działań w celu zwiększenia efektywności wykorzystania narzędzi stosowanych w ramach WSZJK.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach (dalej WSZOP) odpowiedziała bardzo szczegółowo i wyczerpująco na raport ZO PKA. W znakomitej większości zgodziła się z uwagami zawartymi w raporcie, przedstawiła zarówno powody, dla których przyjęto oceniane rozwiązania, jak i wskazała konkretne działania naprawcze, które zostały wykonane. Należy mieć na względzie, że z przedstawionych ZO dokumentów wynika, że stan jakości kształcenia, jaki oceniał ZO w czasie swej wizyty, odnosi się do stanu przeszłego, ponieważ uczelnia nie tylko zmienia profil kształcenia, z ogólnoakademickiego na praktyczny, ale także przygotowuje całkowicie nowy program kształcenia, członkowie ZO mieli sposobność zapoznać się z jego głównymi założeniami. W trakcie pracy nad zmianą profilu jak i nad programem widać, że szkoła wykazuje wszelkie starania, by usunąć punkty, które doprowadziły do obniżenia oceny.

Poniżej odniesiemy się do konkretnych punktów w kryterium 2, 3 i 8. Najpierw wskazane zostaną syntetyczne oceny w przygotowanym raporcie PKA, następnie wskaże się na podjęte działania naprawcze Szkoły, kursywą, kończąc propozycją nowej oceny.

Kryterium nr 2

- 1) Efekty kształcenia są ogólnie zgodne z wymogami KRK, występuje wiele niezgodności i przypadkowe przypisanie efektów do zajęć.

Szkoła usunęła niezgodności, także dzięki usunięciu zajęć, które nie wchodzą w zakres kształcenia filologicznego, i poprawiła przypisanie efektów do zajęć, nie tylko dla zajęć, wskazanych konkretnie w raporcie PKA, ale dla wszystkich zajęć, np. dla filologii rosyjskiej zmieniono karty przedmiotów jak i odpowiednio matrycę. Uczelnia udokumentowała te zmiany przysyłając nowe karty przedmiotów i matryce. W tej chwili efekty kształcenia są prawidłowo przypisane.

- 2) Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, choć ogólnikowy, z tego powodu nie wszystkie są sprawdzalne.

Poprawiono sformułowania efektów kształcenia, znacznie poprawiając ich sprawdzalność. Uzupełniono opisy, karty przedmiotów, tak, by zawierały opis wszystkich typów efektów, tak, by były sprawdzalne. Dotyczy to nie tylko zajęć dydaktycznych, ale i praktyk, których sposób weryfikacji został zmieniony, nie ma być już wyłącznie formalny.

- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, ze względu na ich ogólnikowość nie umożliwiają w pełni weryfikacji zakładanych celów. System jest powszechnie dostępny. Studenci mają dostęp do informacji na temat otrzymanych ocen oraz do ocenionych prac.

Punkt był pierwotnie oceniony pozytywnie.

- 4) Jednostka nie monitoruje losów absolwentów.

Uczelnia wskazała na najnowsze zmiany w przepisach prawnych, które nie nakładają na nią obowiązku monitorowania losów absolwentów, zauważono także, że monitorowanie losów absolwentów zostało jednak uwzględnione w nowej strategii szkoły i będzie realizowane w rozpoczynającym się cyklu kształcenia.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na W PEŁNI.

Kryterium nr 3

- 1) Realizowany program kształcenia nie umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Zmieniono opis sylwetki absolwenta, a także przekształcono gruntownie cały program, co skutkuje znacznie większą możliwością osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. W programie w szczególności usunięto cały blok zajęć, które nie są ściśle związane z kształceniem neofilologicznym, w sylwetce absolwenta i w sformułowaniach celów kształcenia usunięto reklamowe określenia, wprowadzając bardziej rzetelną informację.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne nie tworzą spójnej całości.

Z odpowiedzi WSZOP wynika, że zespół przygotowujący nowy program wziął sobie głęboko do serca uwagi ZO PKA. Nowy program jest gruntownie inny od programu, ocenianego przez PKA. W przedstawionej wersji zarówno efekty kształcenia, jak i treści programowe, oraz formy z metody zajęć tworzą spójną całość.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na W PEŁNI.

Kryterium 8

1) Wydział wypracował strukturę zarządzania kierunkiem studiów. Struktura zarządzania kierunkiem jest przejrzysta, jednakże ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia nie jest zadowalająca, gdyż po pierwsze system znajduje się we wczesnej fazie dojrzałości, a po drugie jego funkcjonowanie nie zapewnia diagnozowania wszystkich słabych stron programu kształcenia (spójność efektów kształcenia oraz programu studiów). Studenci nie dostrzegają pozytywnego wpływu wykorzystania rezultatów ankiet na zapewnianie jakości kształcenia.

2) Udział interesariuszy wewnętrznych – pracowników oraz studentów wydziału w procesie zapewniania jakości kształcenia jest wystarczający z punktu widzenia potrzeb kierunku. Udział interesariuszy zewnętrznych jest słabo sformalizowany, choć pozwalający na uwzględnienie potrzeb rynku pracy w procesie optymalizowania efektów kształcenia.

Z odpowiedzi WSZOP wynika, że struktury WSZJK w sposób czynny uczestniczyły we wprowadzaniu zmian opisanych powyżej związanych z wprowadzeniem profilu praktycznego. Dał się zaznaczyć także udział studentów oraz – nadal nieformalny – interesariuszy zewnętrznych. Wypracowana spójny system efektów kształcenia oraz programu kształcenia.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na W PEŁNI.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Kryterium 2		x			
kryterium 3		x			
kryterium 8		x			